

KLIIMAMINISTEERIUM

Jäätmereformi tagasiside

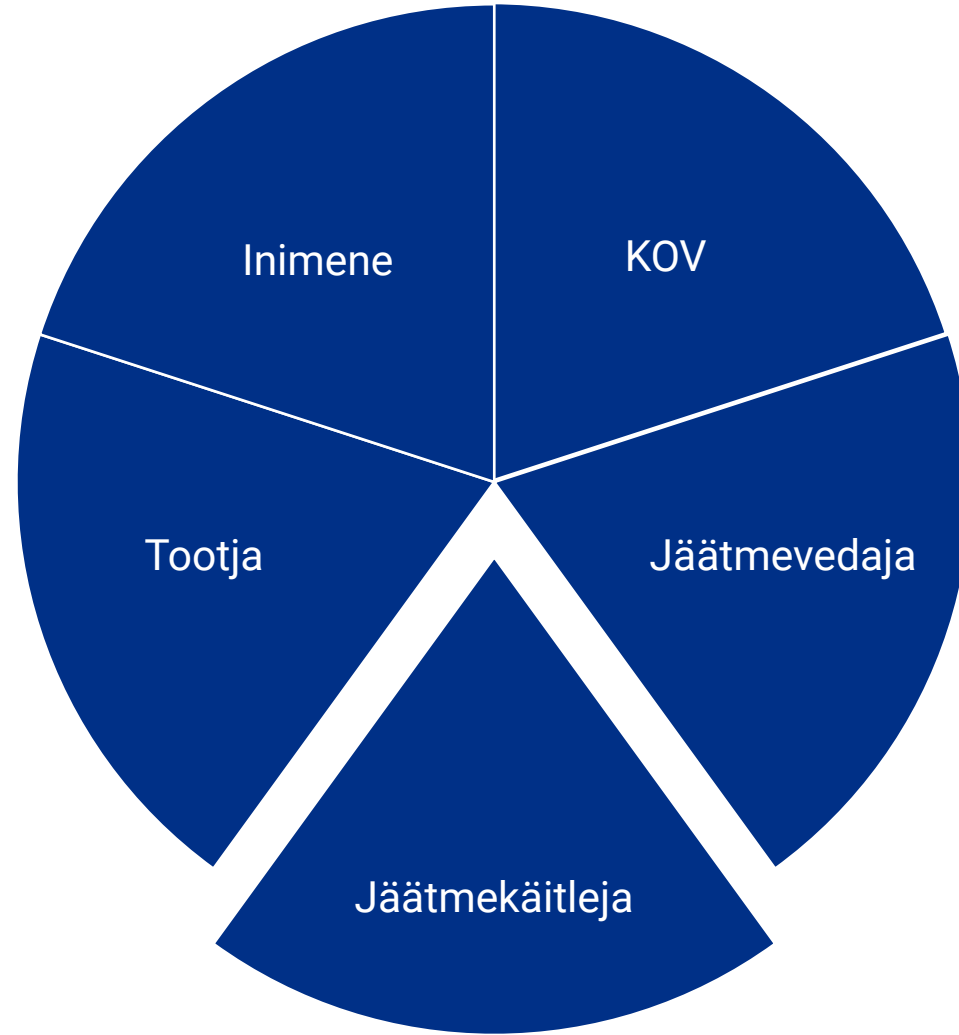
Ringlussevõtt

Ivo Jaanisoo

Elukeskkonna ja ringmajanduse asekantsler

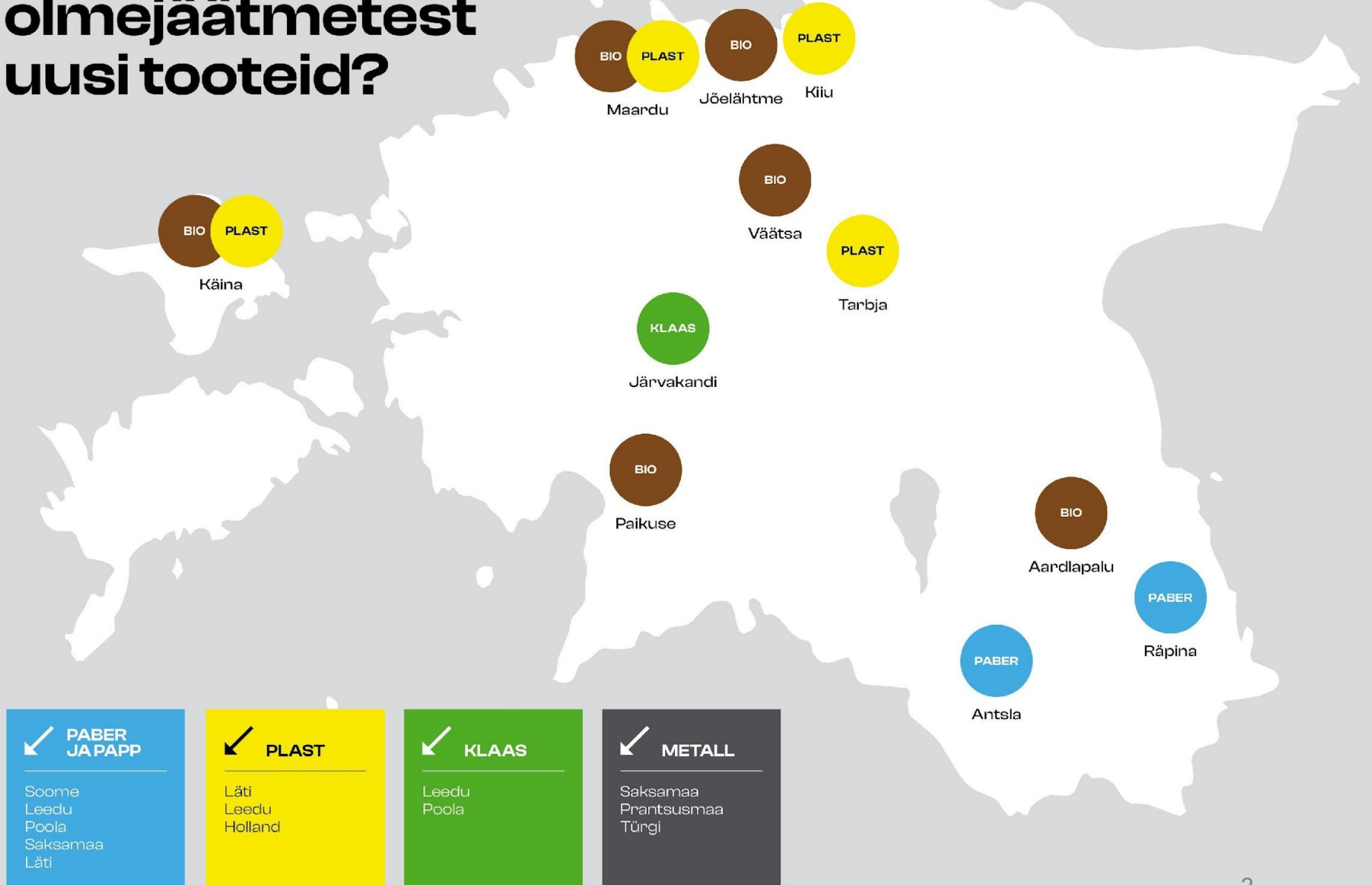

Käitleja roll

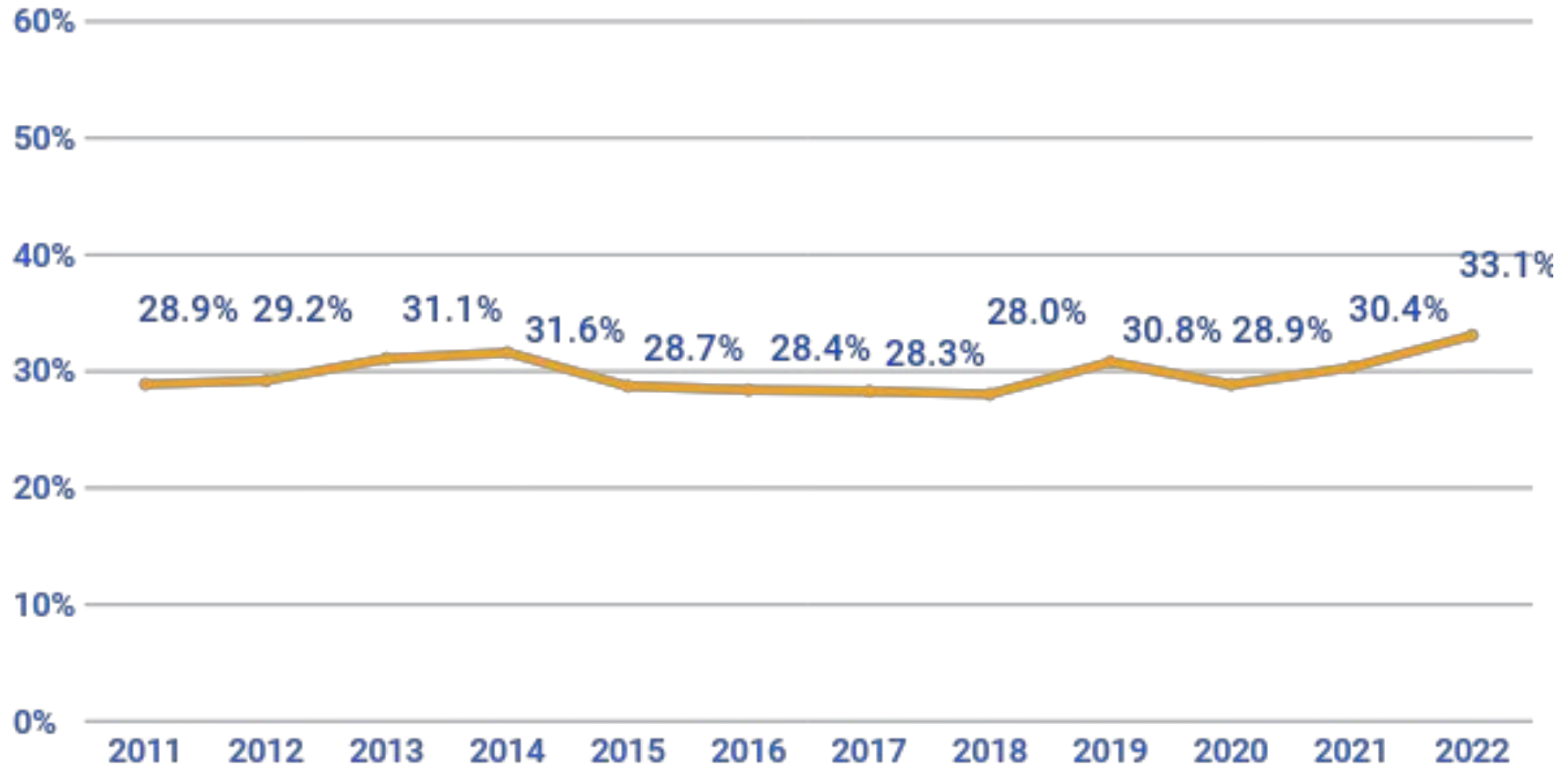

Kus tehakse meie olmejäätmetest uusi tooteid?

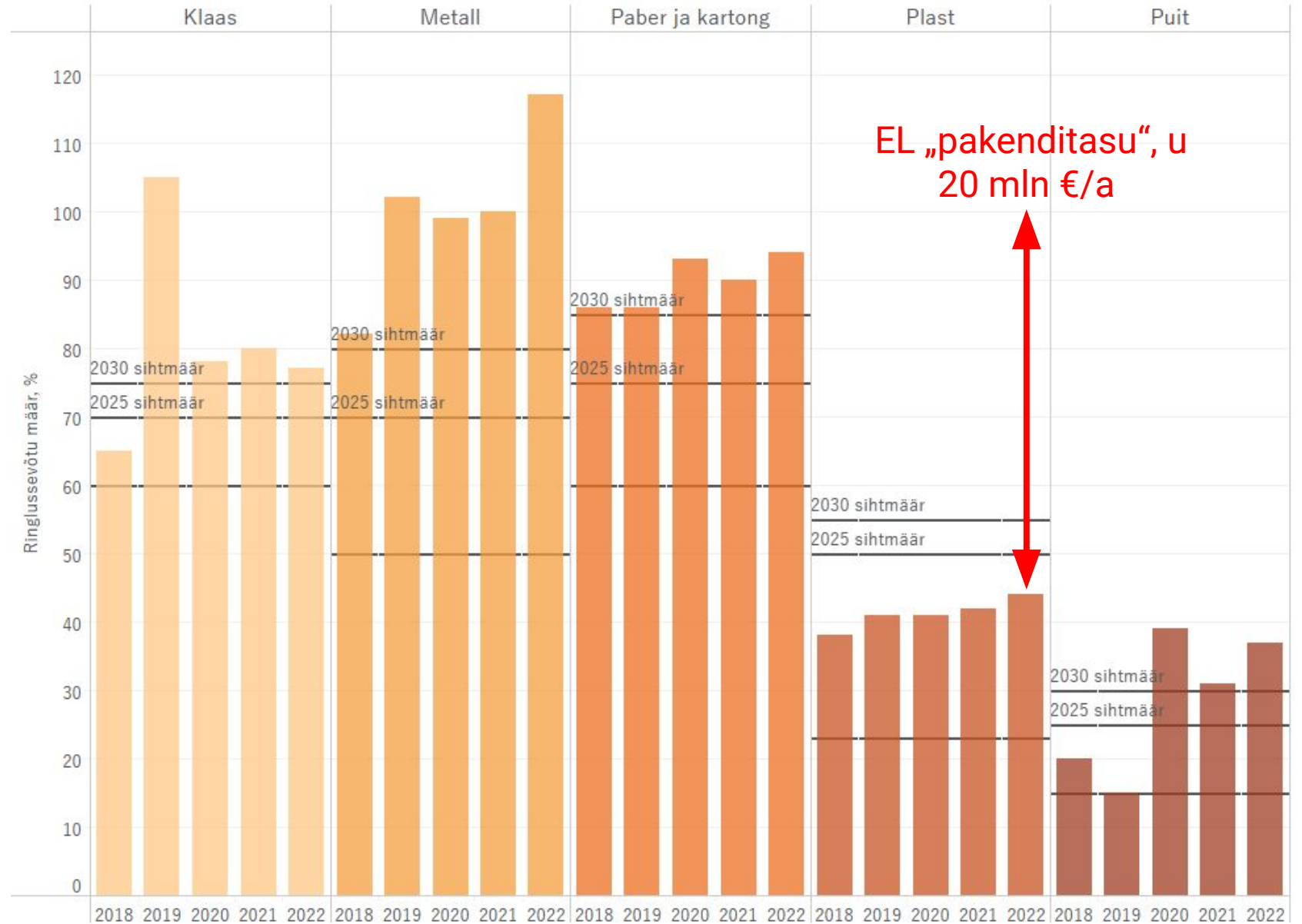

Olmejäätmete ringlussevõtu tase

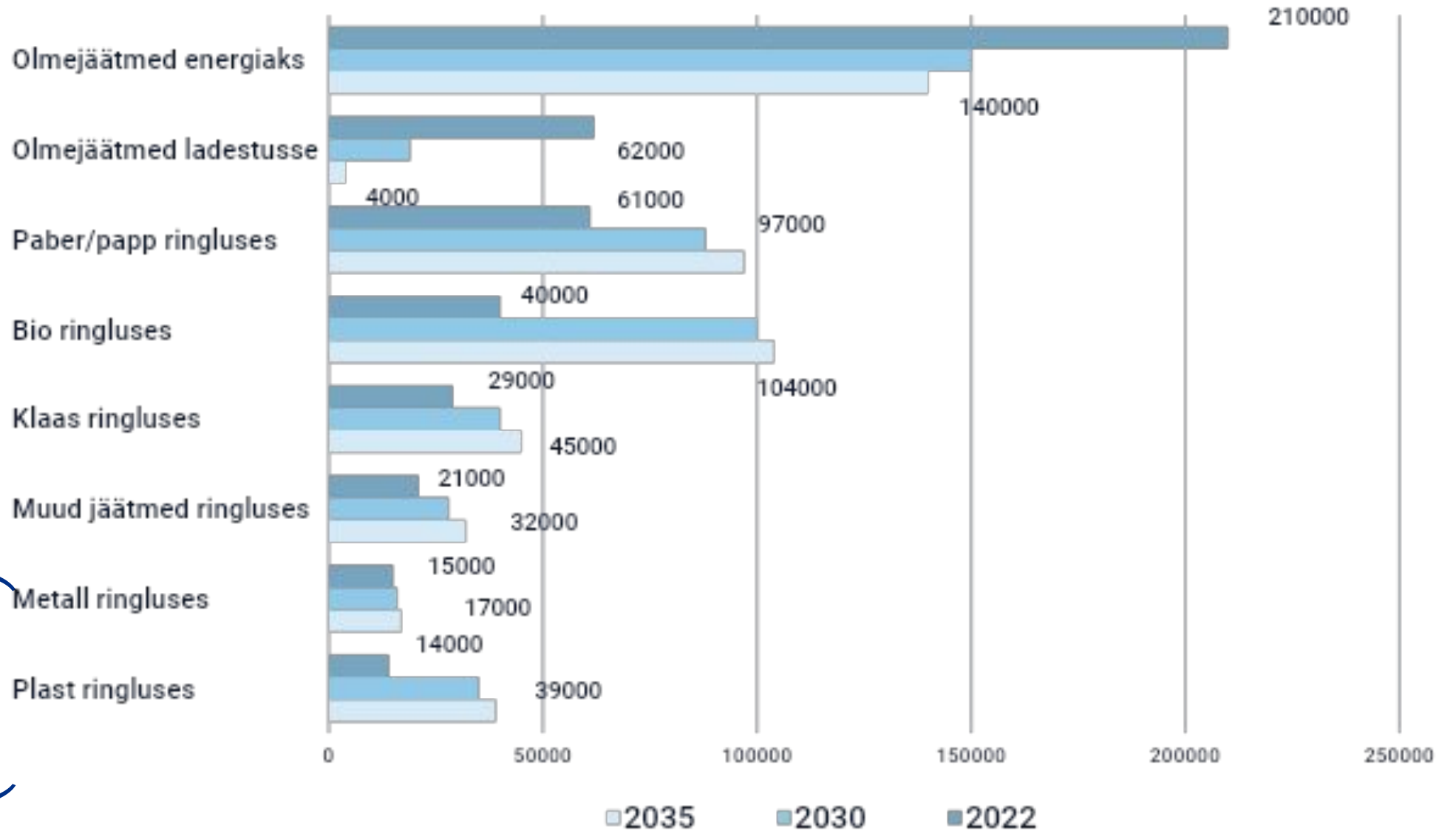

Pakendijäätmete ringlusest (NB! Ka veo- ja rühmapakendid)

Olmejäätmete käitlusmahud (tonni)

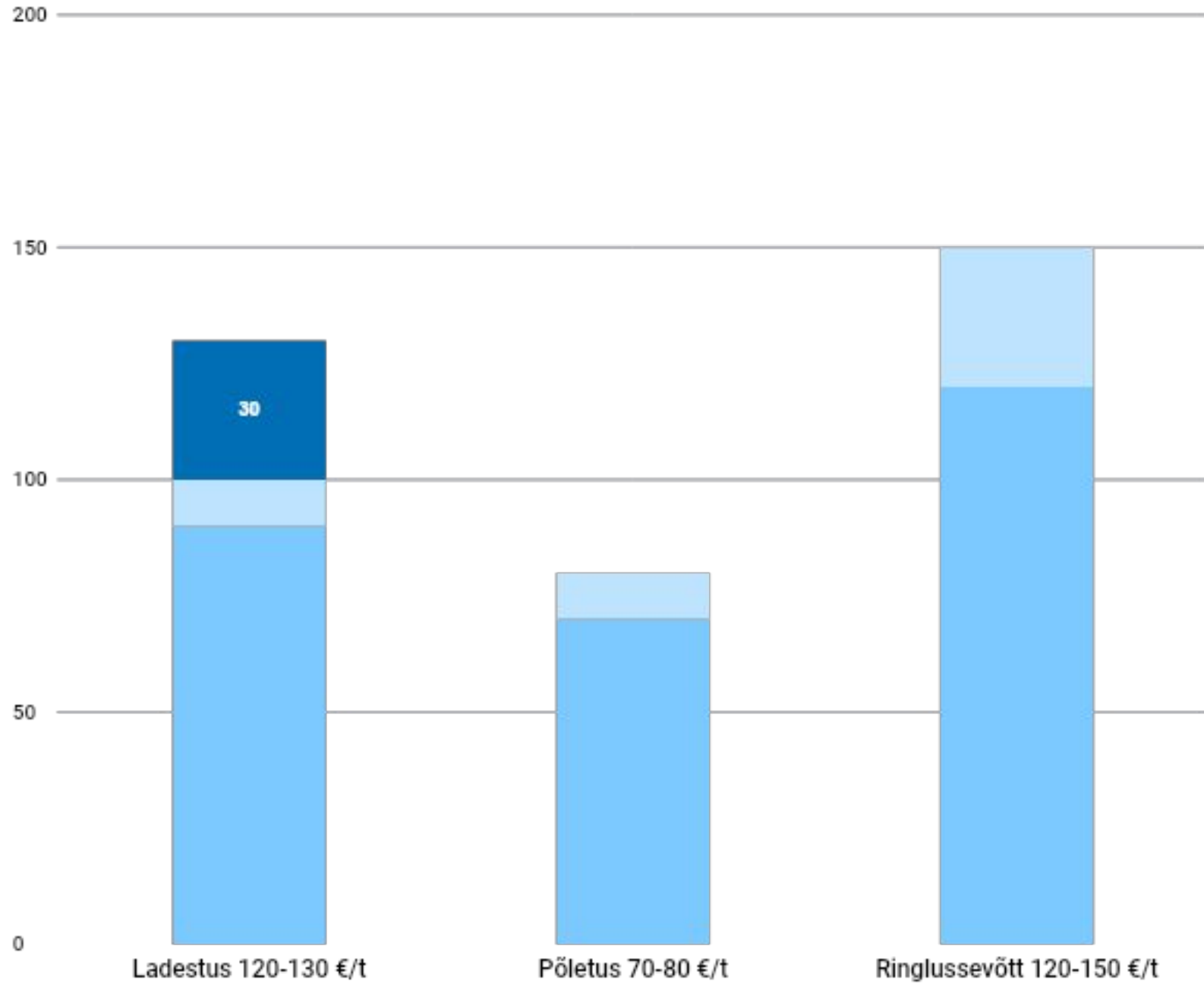

Materjaliringluse võtmetegurid

- Ringlussevõtu kulu mõistlikus konkurentsisis teiste käitlusviisidega (võrreldes ladestamise ja põletamisega)
- Eksisteeriv tööstuslik käitlusvõimekus; eraldi KOV käitlushanked
- Ahela kõigi lülide sihikindel tegevus (eesotsas KOV kui korraldajaga)
- Piisavalt puhas ja järjepidev jäätmevoog
- Reaalajas andmed jäätmevoogude kohta
- Hästi toimiv laiendatud tootjavastutuse süsteem
- Teisese toorme turunõudlus (uued tooted, riigihanked)

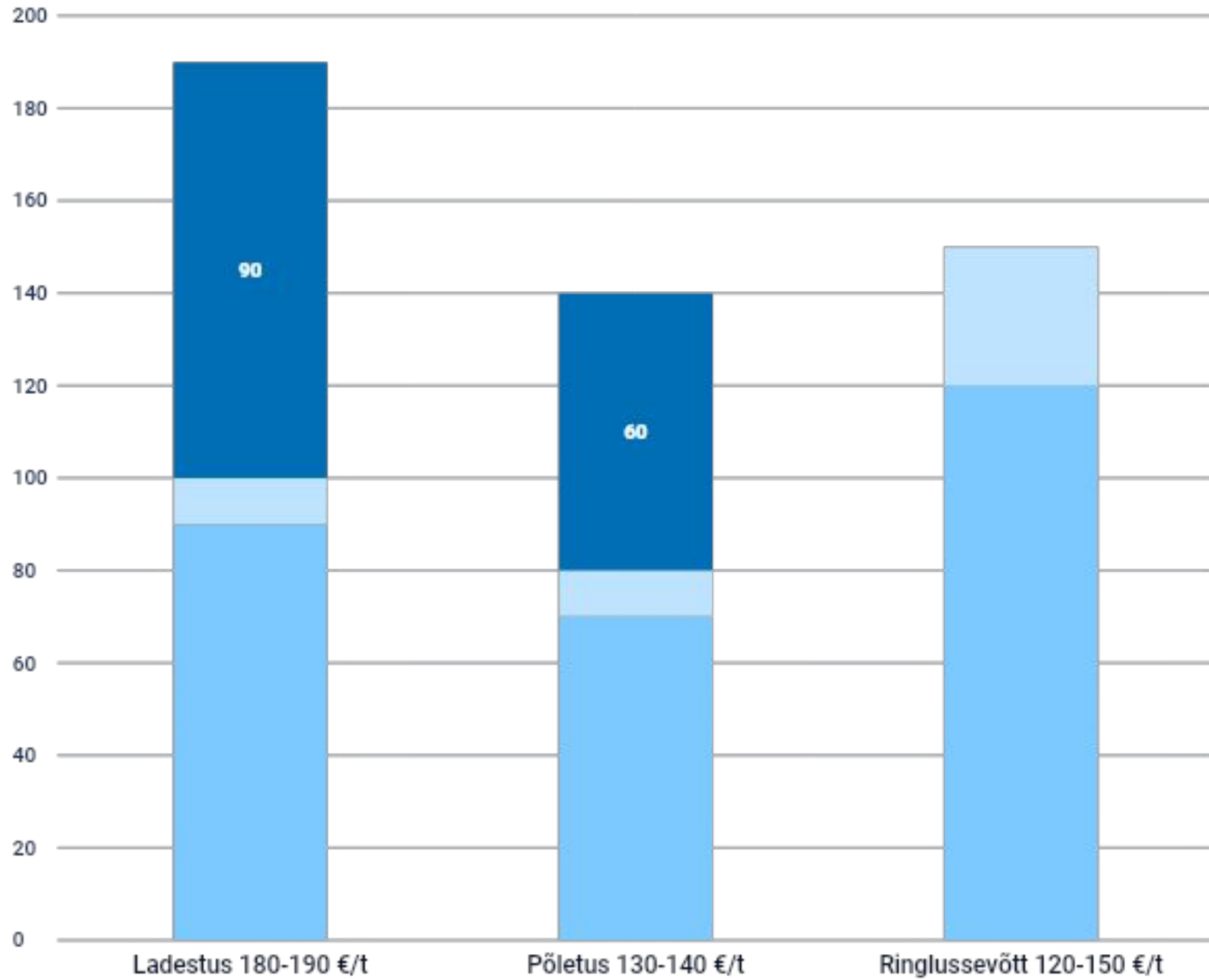

Ringlussevõtt konkurentsi

Ringlussevõtt konkurentsi

Tööstuse areng

- Kliimakindla majanduse seadus (jõustub 2025. a)
 - Ringmajandusele eraldi põhimõte, integreeritud horisontaalse teemana
 - Ressursside väärimõte
 - Riigihangete kaudu soositakse ringmajandusele suunatud tehnoloogiaid
- EL struktuurivahendid. 71 mln € ettevõtetele ringmajanduseks
- Vähesese heitega tööstuse toetus (esialgu 10 mln €), planeerimisel
- EIS suurinvestori toetus. Voor avatud
- Planeeringute ja KMH-de kiirendamine ning Maa- ja Ruumiamet

Teisese toorme turunõudlus (tootedisain)

EL pakendimäärus

- Aastaks 2030 peavad kõik pakendid olema ringlussevõetavad
- Ringlusse võetud plasti sisaldus vastavalt materjalile:

	2030	2040
PET v.a. joogipudelid (kontaktitundlik)	30%	50%
Muu plast v.a. PET (kontaktitundlik)	10%	25%
Ühekordne plastist joogipudel	30%	65%
Muud plastpakendid	35%	65%

Ringmajanduse 111 mln €+

RIIGI TEGEVUSED:
Ekspertide koolitus,
teadlikkuse edendamine
Pärandmõjude
likvideerimine

JÄÄTMEHOOLDUSE
TARISTU
35 mln €
Toetus 50 tuh € - 2 mln €

RINGMAJANDUSE
ÄRIMUDELID*
4,5 mln €
Toetus 10 tuh - 200 tuh €

JÄÄTMEKKE JA
PAKENDI VÄHENDAMINE*
10 mln €
Toetus 5 tuh € - 3 mln €

RESSURSITÕHUSUS ja
AUDITID
34,5 mln €
Toetus 50 tuh € - 1 mln €

JÄÄTME
RINGLUSSEVÕTT
14 mln €
Toetus 10 tuh € - 3 mln €

OHUTU MATERJALIRINGLUS ja
AUDITID
Kokku 8 mln €

2023

2024

2025

2026

Avalik sektor

Erasektor

Pikk plaan:
LIFE CircEst
põhitaotlus märts 2025
23,3 mln €

Reaalajas jäätmearuandluse süsteem

- Andmete ühekordse esitamise põhimõte
- Ettevõtte (ERP) ja riigi infosüsteemide automaatne, standardne ja ühtne andmevahetus
- Jäätmearuanne tekib koos andmete jooksva esitamisega
- Kogu jäätmete liikumisahel jälgitav ja visualiseeritav
- Liigiti kogumise ja ringlussevõtu sihtmäärade täitmine jälgitav
- VKEd saavad endale äriprotsessi, juhised ja infosüsteemi
- Eeldus sektori läbipaistvuseks ja ausaks konkurentsiks

„Tehke see reform juba ära“

- + 2016 **Riigikontroll**: <https://www.riigikontroll.ee/tabid/206/Audit/2417/Area/94/language/et-EE/Default.aspx>
- + 2018 **Euroopa Komisjon**: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0416>
- + 2020 **SA Stockholmi Keskkonnainstituut**: <https://kliimaministeerium.ee/media/5318/download>
- + 2021 **Maailmapank**: <https://kliimaministeerium.ee/elukeskkond-ringmajandus/jaatmed/jaatmevaldkonna-tervikanaluus>
- + 2023 **Euroopa Keskkonnaagentuur**: <https://www.eea.europa.eu/publications/many-eu-member-states/estonia/view>
- + 2023 **Euroopa Komisjon**: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52023SC0180>
- + 2024 **Riigikontroll**: <https://www.riigikontroll.ee/tabid/206/Audit/6577/Area/94/language/et-EE/Default.aspx>
- + 2024 **Konkurentsiamet**: <https://www.konkurentsiamet.ee/media/1108/download>

<https://kliimaministeerium.ee/elukeskkond-ringmajandus/jaatmed/jaatmereform>

Jäätmereform: Keskkonda säästva majanduse heaks